

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

Nieuw ontwerp voor het ECD: een Professionele Omgeving voor zorgprofessionals

Bijlage bij het document Ontwerp Professionele Omgeving. Deze bijlage is bedoeld voor gebruik door Informatiemanagers

Oktober 2019

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

vereniging
gehandicaptenzorg
nederland

Inleiding

Voor u ligt een bijlage bij het document 'Ontwerp van een Professionele omgeving voor zorgprofessionals'. Deze bijlage is bedoeld om u als informatiemanager handvatten te geven voor het gesprek in uw organisatie en het gesprek met uw ECD leverancier over de professionele omgeving voor zorgprofessionals

ActiZ en VGN hebben de handen ineen geslagen en samen met vertegenwoordigers uit het zorgveld het document Ontwerp Professionele Omgeving opgesteld en gepubliceerd. Met professionele omgeving bedoelen we de ICT-toepassing(en) die de zorgprofessional gebruikt als ondersteuning voor haar/zijn werkzaamheden. Het ontwerp richt zich op de professionele omgeving, die is er voor de professional. De professionele omgeving gaat over zorginhoud op basis van professionele richtlijnen en protocollen. Het ontwerpdocument biedt jou als zorgprofessional de mogelijkheid om regie te nemen over de selectie en keuze van de benodigde digitale middelen.

Het Ontwerp Professionele Omgeving en de handreiking zijn bedoeld als praktisch instrument voor alle partijen die betrokken zijn bij een professionele omgeving. Denk hierbij aan zoals zorgprofessionals, softwareleveranciers en zorgorganisaties. De documenten bieden handvatten om met elkaar in gesprek te gaan en zo de juiste keuzes te maken in de (verdere) ontwikkeling van een digitale professionele omgeving en de selectie van nieuwe oplossingen als alternatief voor het klassieke ECD. Het Ontwerp zal voortdurend worden doorontwikkeld op basis van ervaringen in het gebruik ervan.

Waarom huidige EDC's niet meer voldoen

Belangrijke drijfveren voor het nieuwe ontwerp zijn:

1. De bestaande EDC's voldoen niet meer:

- Er zijn ontwikkelingen in de zorg, zoals cliënt in regie en de juiste zorg op de juiste plek. Hierdoor ontstaan er allerlei vormen van zorgverlening binnen organisaties en vooral ook over de grenzen van organisaties heen. De zorg wordt meer in netwerken georganiseerd. In al die verschillende contexten blijft de zorgprofessional nog steeds dossierverantwoordelijk (WGBO). De professional heeft een eigen dossier nodig waarin zij/hij zorggegevens registreert in plaats van steeds van dossier te moeten wisselen per cliënt/per zorgorganisatie voor wie de professional de zorg aan die cliënt levert.

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

- Dit vraagt samenwerken van professionals in steeds wisselende contexten (netwerken). Deze 'beweeglijkheid' van de zorg vraagt om beweeglijkheid van de digitale dossiers. Daarom stoelt het ontwerp op 'losjes gekoppelde' systemen gebaseerd op (internationale) standaarden: ieder heeft haar of zijn eigen systeem, maar wel op basis van dezelfde taal (internationale standaarden/talen zoals Snomed; dit moet ingebouwd zijn zonder dat de professional daar 'last' van heeft), en met de mogelijkheid van uitwisselen van die gegevens die je met een andere professional, zoals een arts, wil of moet delen.
2. Er is een (her)waardering ontstaan van de rol van de professional: het in samenspraak met de cliënt definiëren van de noodzakelijke zorg (samen beslissen). De inhoud van het dossier moet de professional ondersteunen in het dagelijkse proces van organiseren en verlenen van zorg (methodisch werken). Het professionele dossier dient dus te zijn opgebouwd vanuit de inhoud van de zorg. Iedere professionele beroepsgroep heeft een eigen professioneel dossier nodig, want iedere professie heeft eigen methodieken. Uitwisselen van gegevens moet mogelijk zijn.
 3. Er is gekozen voor het principe "registratie aan de bron" (basisprincipe in het duurzaam informatiestelsel in de zorg, zie www.informatieberaadzorg.nl): eenmaal registreren, meervoudig gebruik. Het streven is dat de dagelijkse professionele gegevensverzameling in het primaire proces van zorg de basis is voor andere doelen (zonder extra handelingen, zonder overtypen): facturatie, samenwerken met andere beroepsgroepen, overdracht van gegevens naar een zorgverlener die de zorg overneemt, monitoring van de kwaliteit.

Vijf principes voor het nieuwe ontwerp

Een belangrijk uitgangspunt voor het ontwerp is: de keuze voor een professionele omgeving is een zaak van zorgprofessionals! Met 'Professionele Omgeving' bedoelen we een digitale werkplek waar onder andere een ruimte ('dossier') is om gegevens over de zorg voor de cliënten vast te leggen. Andere zaken die mogelijk onderdeel uitmaken van een digitale werkomgeving zijn professionele richtlijnen, werkprotocollen van de zorgorganisaties waarvoor je werkt, enz. Bij de opzet van het ontwerpdocument zijn vijf principes benoemd, waaraan een nieuwe digitale professionele omgeving zou moeten voldoen:

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

vereniging
gehandicaptenzorg
nederland

- Eenvoudig (= gebruiksvriendelijk)
- Slim (= met beslisondersteuning, bijvoorbeeld op basis van algoritmen)
- Professioneel (= ondersteunt de beroepsbeoefenaar in het methodisch werken)
- Open (= nationale en/of internationale standaarden)
- Interoperabel (= te koppelen op basis van open standaarden aan andere systemen om uitwisseling van gegevens te ondersteunen)

Wat kunt u doen in uw rol als informatiemanager?

Waarom een professionele omgeving?

Laten we beginnen bij de naam: Professionele Omgeving, ofwel de digitale omgeving waar de professional dagelijks mee werkt. Deze naam Professionele Omgeving is bewust gekozen omdat de professionele omgeving er is voor de professional. De professionele omgeving gaat over zorginhoud op basis van professionele richtlijnen en protocollen. Het ontwerp biedt zorgprofessionals in uw organisatie de mogelijkheid om regie te nemen over de selectie en keuze van de aan hen beschikbaar gestelde digitale middelen. U kunt hieraan bijdragen door de professional bij die keuze te ondersteunen met uw kennis van ICT en informatievoorziening.

I(CT) visie en strategie

U bent verantwoordelijk voor de I(CT) visie en strategie binnen uw organisatie. Het belangrijkste doel van die strategie is het dienen van de visie van uw organisatie en binnen die visie het ondersteunen van de zorgprofessionals. Het ontwerpdocument kan u helpen de ICT strategie zodanig aan te scherpen dat de zorgprofessional optimaal wordt ondersteund en de keuze van de zorgprofessional past binnen uw ICT strategie en bijbehorende ICT roadmap. Het ontwerpdocument kan bovendien worden gebruikt bij de evaluatie en herinrichting van uw applicatielandschap op basis van die keuze voor de professionele omgeving.

Tolk

Leveranciers spreken doorgaans niet (volledig) de taal van de zorg en andersom. U kunt de zorgprofessional helpen bij het maken van de juiste keuze door te fungeren als een "tolk" bij deze gesprekken.

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

Nieuw denken

Tijdens gesprekken over de professionele omgeving, zowel intern als met de leverancier, ligt het gevaar op de loer te vervallen in "oud denken". Een digitale omgeving die de zorgprofessionals optimaal ondersteunt houdt geen rekening met de mogelijkheden en beperkingen van bestaande digitale omgevingen, apparaten of infrastructuur. Het ontwerpdocument helpt om te toetsen of de professionele omgeving over de juiste mate van openheid en standaardisatie beschikt om de zorgprofessional, onafhankelijk van die mogelijkheden en beperkingen, optimaal te ondersteunen.

Meer informatie of ervaringen delen?

Wij vertrouwen erop dat het ontwerpdocument een goede leidraad kan zijn bij de transitie naar "nieuw denken". Mocht u vragen hebben over het ontwerpdocument, in contact willen komen met collega informatiemanagers, of eens willen sparren met een van onze experts, dan kunt u contact opnemen met:

Annemiek Mulder, beleidsadviseur ActiZ : a.mulder@actiz.nl of 06 25007952

Han Huizinga, beleidsmedewerker VGN: hhuizinga@vgn.nl of 06 13197186